

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
כ"ו מנחם אב ה'תשע"ד

פרשת ראה

כותרת
סודו של קטר הרכבת הנועז

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת ראה

סודו של קטר הרכבת הנועז

בימינו הרכבות מונעות באמצעות מנוע רגיל בדומה למכונית. אבל בשנות החמישים השיטה להנעת הקטרים היתה באמצעות מים חמים שהופכים לקיטור ומייצרים תנועה. הקטר שהניע את כל הרכבת היה בעצם "בוילער" רותח של מים חמים שייצר אדים בכוח אדיר כזה עד שהניע את כל הרכבת.

ר' שלמה (שלוימקיה) מיידנצ'יק ז"ל שהיה קטר רכבת נהג פעם ברכבת שלו ולפתע פרץ זרם קיטור אדיר לתוך תאו. אלו היו אדים רותחים עם כוח אדיר שיכול להחריב בנינים. עוזר הנהג שהיה אתו בתא – הועף החוצה ונפגע, אבל שלוימקיה בקור רוח מדהים הצליח לבלום קצת את הרכבת ולהאט את נסיעתה המהירה. לאחר מכן הוא קפץ מהרכבת הנוסעת החוצה ורץ בעקבות הרכבת כקילומטר וחצי עד שהיא נעצרה. אז הוא שוב טיפס ונכנס לתוך התא הלוהט, נכווה בכל חלקי גופו וסגר את ברז הקיטור. לולא הפעולה הנועזת שלו הרכבת עם כל נוסעיה היו עולים בלהבות ל"ע.

מיהו אותו שלוימקיה שהיה לו את הכוח ואת התעוזה לפעול בכזאת מסירות נפש כדי להציל את כל נוסעי הרכבת?

שלמה מיידנצ'יק היה עולה מרוסיה שלמד להיות נהג רכבת עוד בטשקנט. אחרי השואה הוא התעורר וחיפש יהדות ובדרך כלשהי הוא הגיע לבית הכנסת המקומי בטשקנט שם הוא פגש יהודים עם זקן שהזכירו לו את את אביו. הם היו חסידי חב"ד.

באותה תקופה של הקומוניזם כל ענין של דת היה אסור בתכלית האיסור ונחשב למרידה בממשלה. חסידי חב"ד פחדו כמובן ממרגלים ומלשינים, וכשהם ראו את הצעיר הלא-מוכר מתחיל לבקר בקביעות בבית הכנסת, הם חששו מפניו שמא הוא קומוניסט שנשלח לרגל עליהם, ולכן הם התרחקו ממנו ולא החליפו איתו מילה.

היה זה הרב אהרן חזן ע"ה שזיהה שהצעיר הזה אינו משתף-פעולה ואינו מלשין שנשלח מטעם השלטונות, אלא בחור יהודי תמים שמחפש דרך להתקרב ליהדות, ולכן הוא קירב אותו מאד וסייע לו.

בשנת תשי"ט עלה מיידנצ'יק לארץ ישראל ומיד קיבל עבודה כקטר ברכבת ישראל. בבוקרו של השביעי לאוגוסט 1949 חודש קו הרכבת מתל-אביב לירושלים. בשעה שמונה בבוקר יצאה רכבת חגיגית ומקושטת לעבר ירושלים כשבתוך הרכבת נוכחים ראש הממשלה דוד בן-גוריון ואישים נוספים. המוני אזרחים עמדו לאורך המסילה והריעו לרכבת. נהג הרכבת

היה לא אחר מאשר מיודענו שלמה מיידנצ'יק. לימים הוא סיפר שזאת היתה זכות מיוחדת עבורו שהוא, אדם צעיר יליד רוסיה וניצול שואה, יוביל רכבת יהודית לעיר הקודש. כמה שנים לאחר מכן, נבחר מיידנצ'יק לעמוד בראשות ועד כפר חב"ד. מתוקף מעמדו הוא טווה קשרים עמוקים עם כל מנהיגי המדינה: מנחם בגין, אריאל שרון, יצחק רבין, יצחק שמיר ושמעון פרס. כולם היו חברים אישיים שלו, ובזכות מערכת הקשרים שלו הוא פעל הרבה לטובת היהדות ולטובת חב"ד בארץ ישראל.

כמדומני שהסיפור הבא יגלה לנו את סוד כוחו של שלוימק'ה מיידנצ'יק: באחד מביקוריו אצל הרבי, הורה לו הרבי שבתור "ראש העיר" של כפר חב"ד עליו להפגש עם ראש העיר היהודי של ניו יורק באותם ימים מר אברהם בים. משלחת גדולה נסעה לפגישה בראשות מיידנצ'יק שלא ידע לדבר מילה אחת בשפה האנגלית. הפגישה התרחשה בחג הסוכות והם הביאו איתם לולב ואתרוג והציעו לראש העיר הניו-יורקי לברך על הלולב. ראש העיר הלביש כיפה בשמחה ובירך את הברכה.

כאשר ראש העיר אברהם בים סיים לעשות את המצוה העניק לו מיידנצ'יק נשיקה חסידית. ניו יורק שקעה באותה עת בבעיות פיננסיות קשות ביותר, ומיידנצ'יק פנה אפוא לראש העיר ניו יורק ואמר לו באידיש כדבר ראש-עיר אל ראש-עיר: "שמעתי שיש לך דאגות כספיות, גם לי יש בעיות כספיות (ומה בכך שכפר חב"ד קצת יותר קטן מניו יורק...). אולם הדרך להתגבר על כל הדאגות הוא רק בכוח השמחה! חסידים תמיד שרויים בשמחה, וכשיהודי שרוי בשמחה – ה' עוזר!"

זה היה סימן ההיכר המובהק של שלוימק'ה מיידנצ'יק. תמיד היה לו חיוך על הפנים והרבה שמחה בלב. הוא היה אופטומיסט מושבע. אחרי פטירתו ספדו לו קברניטי המדינה ואמרו שהמיוחד באדם הזה היה שהוא רחש אהבה גדולה לכל אדם באשר הוא אדם. השבוע אנחנו קוראים את פרשת ראה. בסוף הפרשה אנחנו קוראים על שלושת הרגלים: פסח, שבועות וסוכות. בכל הרגלים הללו מוטלת חובה על יהודי להיות בשמחה, אבל כשמעיינים בפסוקים מגלים נקודה מעניינת מאד: כשהתורה מדברת על חג הפסח היא לא מזכירה במפורש שצריך לשמוח. מיד אחר כך התורה מצווה על חג השבועות וכאן התורה כבר מזכירה את המילה "ושמחת" (טז, יא), שמצוה לשמוח בחג השבועות. אך כשהתורה מגיעה לחג הסוכות היא לא מסתפקת בציווי אחד אלא חוזרת על הציווי פעמיים; פעם אחת "ושמחת בחגך" ובפסוק לאחריו "והיית אך שמח" (טז, יד-טו).

אנחנו רואים כיצד הרעיון של השמחה הולך ומתקדם, מתעצם ומתגבר מחג לחג. בחג הראשון, חג הפסח, יהודי מצווה לשמוח אבל זאת שמחה פנימית מאופקת. בחג הבא, חג השבועות, התורה כותבת במפורש פעם אחת "ושמחת לפני ה'" – כאן צריכה להיות שמחה יותר גלויה, אנחנו שמחים על כך שקיבלנו את התורה, אבל זו עדיין שמחה על מתנה רוחנית – על התורה.

אך כשמגיעים לחג הסוכות, שעל החג הזה התורה מצווה אותנו פעמיים בפרשתנו שחובה לשמוח ועוד פעם אחת בחומש ויקרא: "ושמחתם לפני ה' אלוהיכם" (כג, מ) – כאן השמחה צריכה להיות הרבה יותר גדולה וממשית. בחג הסוכות השמחה נובעת מכך שאדם אוסף את התבואה לביתו, וזוהי שמחה גשמית שכל אדם יכול להתחבר אליה. לפיכך בחג הסוכות אנחנו שמחים מאד בשמחת בית השואבה שמתקיים בכל אחד מימי החג, ומעל הכל – ביום האחרון של סוכות שהוא שמיני עצרת ושמחת תורה שאז השמחה פורצת כמו זרם קיטור של רכבת עם כל העוצמה. המטרה של כל השמחה הזאת היא – כפי שהרבי מגדיר באחד ממכתביו – כדי שהשמחה של החגים תעניק לנו מספיק כוח להיות בשמחה במשך כל ימות השנה כולה (חומש 'קול מנחם' עמ' 1233).

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד